

KURYER LITEWSKI.

w Wilnie w Piątek dnia 30 Stycznia r. s. 1831 Roku.

WIADOMOŚCI KRAJOWE.

JEGO CESARSKA MOŚĆ, przy wystąpieniu w pochod, dnia 10 stycznia, półku Leyb-Kiryssyerów Jey CESARSKIEY MOŚCI, znalazłszy w nim we wszystkich częściach należyty porządek, oświadcza Swoje podziękowanie, Dowodzącemu Korpusem Gwardyi JEGO CESARSKIEY WYSOKOŚCI, Wielkiemu Xięciu MICHAŁOWI PAWEŁOWICZOWI; tudzież n a y w y ż s z e zadowolenie: Dowódcy 1go rezerwowego korpusu jazdy Jenerał-Adjutantowi *Depreradowiczowi*, bytemu Naczelnikowi 1szej dywizyi kiryssyerów Jenerał-Adjutantowi *Lewaszuwu 1mu*, bytemu Dowódcy 2giey brygady tejże dywizyi, Dowódcy 1szej brygady Jego Królewskiej WYSOKOŚCI, Jenerał-majorowi Xięciu *Alexandrowi Wirtemberskiemu*, Dowódcy półku Leyb-Kiryssyerów Jey CESARSKIEY MOŚCI skrzydłowemu Adjutantowi, Półkownikowi *Żadowskiemu*, dywizyonowym Dowódcóm Podpółkownikom: *Lasosowiczowi i Denisowu*, oraz wszystkim PP. Sztabu i Ober-Oficerom; niższym zaś rangom darnie po rublu, po funcie mięsa i po porcy wódki na każdego.

— JEGO CESARSKA MOŚĆ, przy wystąpieniu w pochod dnia 11 stycznia półków Leyb-gwardyi Konnego i Moskiewskiego, znalazłszy we wszystkich częściach należyty porządek, oświadcza Swoje podziękowanie Dowodzącemu Korpusem Gwardyi JEGO CESARSKIEY WYSOKOŚCI, Wielkiemu Xięciu, MICHAŁOWI PAWEŁOWICZOWI; tudzież n a y w y ż s z e zadowolenie: Dowódcy 1szego Rezerwowego korpusu jazdy Jenerał-Adjutantowi *Depreradowiczowi*, Naczelnikowi 1szej Gwardyjskiej pieszej dywizyi Jenerał-Adjutantowi *Szenzynomu 1mu*, bytemu Naczelnikowi 1szej dywizyi Kiryssyerów, Jenerał-Adjutantowi *Lewaszuwu 1mu*, bytemu Dowódcy 1szej brygady tejże dywizyi, Dowodzącemu 1szą Dywizyą Kiryssyerów, Jenerał-Majorowi Xięciu *Golicynowi 3mu*, Dowodzącemu 1szą brygadą pieszej Gwardyi Jenerał-Majorowi *Krafstremowi*, Dowódcy Leyb-Gwardyi konnego półku, Jenerał-Majorowi Baronowi *Offenbergowi 1mu*; Półkownikom: Dowodzącemu Leyb-Gwardyi Moskiewskim półkiem *Markowu 5mu*, Dowódcóm batalionów: *Bentkowskiemu i Dowodzącemu Rumiancowu*; Dywizyonowym dowódcóm Leyb-Gwardyi konnego półku skrzydłowemu Adjutantowi *Cyńskiemu i Essenowi 2mu*, oraz wszystkim PP. Sztabu i Ober-Oficerom; niższym zaś rangom darnie po rublu, po funcie mięsa i po porcy wódki na każdego.

— JEGO CESARSKA MOŚĆ, przy wystąpieniu w pochod, dnia 12 stycznia, półków: Kawalergardów i Leyb-Gwardyi Preobrażeńskiego, znalazłszy w nich, we wszystkich częściach, należyty porządek, oświadcza Swoje podziękowanie, Dowodzącemu Korpusem Gwardyi JEGO CESARSKIEY WYSOKOŚCI, Wielkiemu Xięciu MICHAŁOWI PAWEŁOWICZOWI; tudzież n a y w y ż s z e zadowolenie: Dowódcy 1go rezerwowego korpusu jazdy, Jenerał-Adjutantowi *Depreradowiczowi*, Naczelnikowi 1szej dywizyi pieszej Gwardyi Jenerał-Adjutantowi *Szenzynomu 1mu*, bytemu Naczelnikowi 1szej dywizyi kiryssyerów, Jenerał-Adjutantowi *Lewaszuwu 1mu*, bytemu Dowódcy 1szej brygady tejże dywizyi, Dowodzącemu 1szą dywizyą kiryssyerów, Jenerał-majorowi Xięciu *Golicynowi 3mu*, Dowodzącemu 1szą brygadą Gwardyi, Jenerał-majorowi *Krafstre-*

mowi, Dowódcóm półków, Jenerał-Adjutantom: Leyb-Gwardyi Preobrażeńskiego *Islenjewu i Kawalergardów Hrabemu Apraksinowi 2mu*; Półkownikom, batalionowym Dowódcóm: Leyb-Gwardyi Preobrażeńskiego półku skrzydłowemu Adjutantowi *Debań-Skoroteckiemu i Bielewcowu*, Dowódcóm dywizyonowym kawalergardzkiego półku skrzydłowym Adjutantom: *Grynwaldowi i Pestelowi 3mu*, oraz wszystkim PP. Sztabu i Ober-Oficerom; niższym zaś rangom darnie po rublu, po funcie mięsa, i po porcy wódki na każdego.

— N a y j a ś n i e y s z y P A N, przy ostatecznym wystąpieniu w pochod wojsk Korpusu Gwardyi, ponawia Swoją zupełną wdzięczność i szczególne podziękowanie, Dowodzącemu Korpusem Gwardyi, JEGO CESARSKIEY WYSOKOŚCI, Wielkiemu Xięciu, MICHAŁOWI PAWEŁOWICZOWI, za znalezione przez JEGO CESARSKĄ MOŚĆ, we wszystkich wojskach należyty porządek i szykowność, za rychłe postawienie ich na stopie wojenney i prędkie przygotowanie do wystąpienia, co JEGO CESARSKA MOŚĆ przypisuje niezmordowanej gorliwości i staraniu JEGO CESARSKIEY WYSOKOŚCI; równie też oświadcza n a y w y ż s z e zadowolenie: Pomocnikowi Naczelnika Sztabu Korpusu Gwardyi, skrzydłowemu Adjutantowi Półkownikowi, *Weymarnowi 1mu*, za gorliwe i należyte wypełnienie rozporządzeń, danych mu przez JEGO CESARSKĄ WYSOKOŚĆ, Dowodzącęgo Korpusem Gwardyi.

— Przez n a y w y ż s z y rozkaz dzienny, z dnia 18 naznaczają się: Liczący się w Armii Jenerał-Porucznik *Tieslew 1szy*, naczelnikiem 2giey dywizyi pieszej. Dowódcami brygad: w piechocie Dowódca 2giey brygady 3ciey pieszej dywizyi Jenerał-major *Peterson 1szy*, 2giey brygady 1szej dywizyi pieszej. Dowódca 2giey brygady 1szej dywizyi pieszej Jenerał-major *Dobryszyn 1szy*, 2giey brygady 3ciey dywizyi pieszej. Liczący się w Armii Jenerał-major *Baturyn 1szy*, 3ciey brygady 3ciey dywizyi pieszej. W piechocie Dowódca 3ciey brygady 1stej dywizyi pieszej Jenerał-major *Prianisznikow*, sprawującym obowiązkiem Naczelnika sztabu 4go pieszego korpusu. (R.I.)

— Minister skarbu ogłasza, iż na skutek rozporządzeń Pana Głównodowodzącego Armią działająca, wywoz siana i wszelkiego rodzaju zboża, jest tymczasowie zabroniony z gubernii Wołyńskiej przez granice Pruss, Królestwa Polskiego i Austrii. (J.d.S.P.)

— Dnia 2go stycznia, zakończył życie w Orle, po długiej chorobie, Wielki Podczaszny, Hrabia Giegorz Iwanowicz Czernyszew.

— Dnia 18 stycznia, umarł tu w Sankt-Petersgu, po długiej chorobie, Ober-Kamerher Dworu JEGO CESARSKIEY MOŚCI, Xiążę Jakób Iwanowicz Łobanow-Rostowski.

— Dnia 16 stycznia, umarł tu w Sankt-Petersburgu, Radca Stanu, Alexander Jefimowicz Izmayłow; po krótkiej chorobie, w 52 roku od urodzenia. W literaturze Rosyjskiej znany jest ze swobich baiek i powieści; w prywatnym życiu był człowiekiem uczciwym, szlachetnym, obojętnym, dobrym synem, mężem i oycem; w sercach przyjaciół swoich zostawia wspomnienie, którego sam czas wygładzić nie zdoła. (P.P.)

— W Gubernii Podolskiej, dn. dnia 20 grudnia, chorych na Cholerę było 1868, z tych wyzdrowiało 726, umarło zaś 800. W Gubernii Wo-

łyński w *Berdyczowie* od dnia 20 do 27 grudnia, chorych na Cholera było 497, z tych 48 wyzdrowiało, umarło zaś 422. (*J.d.S.P.*)

ANGLIA.

Londyn dnia 14 stycznia.

Papiery publiczne. Konsolidy 81½.

— Księgarz *Carlile* został skazany na dwa lata więzienia, na 200 f. s. kary pieniężnej, i na złożenie po wyśrodku w więzienia kaucyi 500 f. s., za wydrukowanie i rozrzucenie pism, mających na celu pobudzenie mieszkańców wsi do buntu.

— Margrabia *Anglesea*, zabronił dawania śniadań publicznych, które przygotowywano raz w tygodniu w gospodzie *Holmes* w *Dublinie*. Dnia 10, margrabia przyjmował deputacyą miasta *Dublina*, mającą na czele swém lorda mera, a potem drugą deputacyą uniwersytetu *dublińskiego*; obiedwie złożyły mu adresa, zapewniające go o ich przywiązaniu i czyniące mu nadzieję, iż położy się koniec krytycznemu stanowi, w którym znajduje się *Irlandya*.

— Donoszą z *Kilkenny*, iż zgromadzenia się tłumu ludu już ustały w hrabstwie, i że lud ma tylko zamiar złożenia parlamentowi, drogą prawną, swoich skarg, na uciążliwość, pochodzącą z dawania dziesięcin, którą ponosić musi.

— Powiada się, że Król *Niderlandzki* obstarował w *ludwisarni* *Calebrookdalskiej* 300 armat, oraz 400,000 łokci sukna angielskiego. Obstarunki broni za granicą są tak wielkie, iż najmniejsza fabryka zajmuje się iey rozbiciem. Znajduje się teraz w Anglii pięciu agentów mocarstw zagranicznych, mających zlecenie skupowania broni i potrzeb wojennych.

— Jeżeli można dać wiarę *Kuryerowi Nowego-Yorku*, handel *Martyniki* w opłakanym zostaje stanie; codziennie nowe okazują się bankructwa, i najbogatszych nawet domów był jest zagrożony. Przypisują ten stan rzeczy wypadkom lipcowym w *Paryżu*.

— *Gazeta Guerneseyska* donosi, iż sąd królewski tej wyspy wydał, przed kilką tygodniami, rozkaz do wszystkich cudzoziemców, znajdujących się na wyspie, ażeby wszyscy opatrzeni byli w karty bezpieczeństwa, które mają być im wydane przez konstablów tych parafii, w których mieszkają.

— Teatr w *Greenwich*, nie daleko *Londynu*, został zupełnie zniszczony przez pożar; nic nie potrafiło uniknąć wściekłości niszczącego żywiołu: kostiumy, dekoracje, maszyny, wszystko obróciło się w popiół. Ogień dostał się potem do zakładu pojazdów i powozów zwanych *omnibus*: z *Greenwich* do *Londynu*, i mimo działania pomp, znaczne sprawił szkody; potrafiło jednakże wycofnąć pojazdy i wyprowadzić konie. Żona właściciela zakładu bez mała nie stała się ofiarą pożaru: złożoną chorobą w łóżku, zaledwo z wielką trudnością można było wynieść z iey pokoju, który płomień już ogarnął. Winną ona swe ocdzenie jednemu ze swoich synów. Nieulekniony człowiek rzucił się wśród ognia, chwycił na brki swoją matkę, którą już ogień poczynął dnieć, i tym sposobem uratował szczęśliwie od niebezpieczeństwa, które tuż nad nią wisiało. Niewiedoma jeszcze przyczyna, z jakiej powstał ten okropny pożar.

— Król osobiście godził się ze snycerzem *Chantrey* o robotę pomnika, na grobowiec *mistris-sy Jordan*, aktorki angielskiej, która pogrzebiona jest na cmentarzu *St. Cloud* w *Paryżu*.

— Trzy pierwsze *rapporta* komisyyi, ustanowionej w miesiącu czerwcu upłynionego roku, dla przejrzenia dochodów i wydatków rozmaitych osad i posiadłości angielskich, za granicami *Wielkiej Brytanii* znajdujących się, zostały złożone izbie niższej. *Rapporta* te obejmują *Malte*, *Gibraltar*; osady australne w *Nowo-południowej Wallii* i w *van Diemen* położone. W 1829 roku dochody publiczne z wyspy *Malty* wynosiły 103,072 f. szterl.; wydatki zaś, obejmują

w to utrzymanie półku *maltańskiego*, który kosztuje 11,154 f. szterl. wynoszą 103,610. Komisya podaje projekt zrobienia na 15,000 f. szterl. oszczędzenia w tych wydatkach. W roku 1829 dochody z *Gibraltaru* czyniły 45,966 f. szterl. wydatki 44,331 f. szterl.; komisya podaje projekt zmniejszenia wydatków na 12,000 f. szterl. — W roku 1828 dochody *Nowej południowej Wallii* wynosiły 122,722 f. szterl. wydatki zaś 401,281 f. szterl.; projektowano oszczędzenia w wydatkach na 5,426 f. szterl. — W 1828 roku dochody z *Ziemi van Diemen* czyniły 45,989 f. szterl., wydatki zaś 195,926 f. szterl.; projektowanego przez komisyyą oszczędzenia w wydatkach 2,813 f. szterl. — W roku 1829 wydatki na osadę rzeki *Łabędziej* wynosiły 27,106 f. szterl. — Dołączysz do tego dochody z wyżey pomienionych osad, Anglia wydała w 1829 roku na *Malte*, 101,133 f. szterl., na *Gibraltar*, 195,073 f. szterl., a w 1828 roku, na osady, w Australii położone, 454,604 f. szterl. — W ogólności osady te corocznie kosztują metropolii 750,810 f. szterl. (*J.d.S.P.*)

FRANCYA.

Paryż dnia 17 stycznia.

Izba deputowanych. Posiedzenie dnia 11:

Izba przystępuje znowu do roztrząsania projektu do prawa, dotyczącego się składu sądów kryminalnych, oraz postanowień sędziów przysięgłych.

P. Gaujal wnosi następną odmianę: „Kara śmierci nie inaczej może być naznaczoną, iak gdy wyrok ten iednoznacznie wyrzeczony będzie przez przysięgłych. Gdy będzie szło o nią, prezydent sądu obowiązany jest zapytać się naczelnika sądu przysięgłych: czy zdanie przysięgłych jest iednomyslnie? Naczelnik sądu przysięgłych odpowie: tak lub nie. W tym ostatnim przypadku kara naysurowsza po karze śmierci powinna być postanowioną.”

Odmianę tę popierał i zbiłiał naprzemian. *PP. Kaletan Larochejoucault, la Pinsonniere i Me-stadier.*

P. Barthe, minister oświecenia publicznego, zabiera głos i zbiera pokrótce dowody, które w ciągu roztrząsania popierano zniesienie kary śmierci.

„Znam to, rzekł, że w stanowieniu kar zwraca się uwaga na przeświadczenie się moralne, podług którego wyrok sądu kryminalnego powinien być wydany. Z iakichże znaków to przeświadczenie moralne powinno się poznawać? Różni się ono w istocie, co do swej natury, podług kraju, podług stopnia cywilizacyi każdego narodu, podług obyczajów mniej lub więcej łagodnych, mniej lub więcej okrutnych. Śmiało mogę powiedzieć, iż jest takie miasto, w którym cywilizacya, na tak niskim zostaje stopniu, a pierwsze wrażenia są tak mocne, iż dany w niem iednoznaczny wyrok mniej zaspokoiliby moje sumienie, a niżeli prosta większość zdań w kraju oświecenszym. Z tego więc względu, to przeświadczenie moralne różnić się może, co do swej istoty. Sumiennie rzecz mogę: iż we Francyi, przy bezpieczeństwie, którym sprawiedliwość jest obwarowana, przy iawnej obronie wszelkich praw, gdy ośmiu przysięgłych ze dwunastu usna winnym oskarżonego, nie ma się czego lękać ze strony trudności w przeświadczeniu się moralnem. Prawidło to może być przyjęte w kraju bez żadney obawy napotkania trudności.

„Uważać należy, iż kwestya o zniesieniu kary śmierci została wprowadzoną do roztrząsania sposobem ubocznym, lecz razem nayszczerszym. Kara śmierci! Ktoż nie zadrży na wyobrażenie, że kara takowa może być domierzoną z woli prawa!”

P. Jenerał Lafayette. „Mówiono o różnicy w przeświadczeniu się moralnem, stosownie do kraju, do ich stopnia cywilizacyi, oraz do obyczajów mniej lub więcej łagodnych. Znam tylko ieden kraj, w którym lud jest wcale oświecony. W tym więc kraju, wyroki sądu przysięgłych iednomyslnem zdaniem powinny być da-

wane. Co do różnicy między karą śmierci a innemi karami, opiera się ona na bardzo prostej zasadzie. Chociażby ten przedmiot i najwymowniejsze roztrząsały usta, łatwo jest widzieć, iż kara jest cięższą, w miarę niemożności wynagrodzenia krzywdy, dopełnionej przez występki. Naprawdę bym się o tem rozszerzał, lecz można być bardziej przekonany o rzeczywistości występków, gdy wyrok iednomyślnem zdaniem wyrzeczony będzie, a niżeli, gdy ośm osób będzie iednego zdania, a cztery utrzymywać będą ieszcze.

„Te są uwagi, które chciałem uczynić. Wnoszę więc, aby w dawanu tego rodzaju wyroków większość dziesięciu zdań przeciwko dwóm rzecz stanowiła.

Odmiany podawane przez PP. *Gaujal* i *Lafayette* są odrzucone.

P. *Lainé de Villeveque* żąda w podanym wniosku do odmiany, aby większość zdań, potrzebną do skazania winowajcy, stanowiło dziewięć głosów przeciwko trzem.

Odmiana ta oddana pod głosowanie; pierwsze głosowanie wątpliwe. P. Prezydent ponawia głosowanie. Projekt P. *Lainé de Villeveque* został przyjęty.

P. *Jacquinet* wnosi następny artykuł dodatkowy:

„Postanowienie, przepisane 349 artykułem Kodexu śledczego kryminalnego, stanowić będzie o takowej większości zdań, pod karą nieważności, jeśli w jakimkolwiek przypadku liczba głosów została tam objawioną.

„Prezydent sądu przypomni kryminalnemu sądowi przysięgłych pierwey, nim przystąpi do namowy rozporządzenia tego artykułu.“ Artykuł ten przyjęty.

Ostatni artykuł prawa przyjęty został w następnych wyrazach, na podany wniosek przez P. *Jacqueminot* z *Pampeluny*:

„Artykuły 252, 253, 254, 255, 347 i 351; paragraf drugi artykułu 241, kodexu śledczego kryminalnego, oraz prawa z dnia 20 kwietnia 1810, i z 24 maja 1821 roku, uchylone zostają we wszystkich, co się przeciwu obecnemu prawu.“

Przystępują do wzywania po imieniu dla głosowania na całe prawo: liczba głosujących 508; większość zdań konieczna 155; galek białych 186; czarnych 122. Izba przyjmuje.

— Dnia 12 wieczorem dawany był koncert u dworu. Zgromadzenie było liczne. Wszyscy posłowie, członkowie izby deputowanych i parowie Francyi byli w swoich ubiorach. W świetnej tej kompanii znajdował się i admirał angielski, sir *E. Condrington*; Król rozmawiał z nim długo. Rodak iego sir *Edouard* był także bardzo dobrze przyjęty. Nie bez wzruszenia spoglądano na zbliżenie się admirała angielskiego z P. *Rigny*; ci dwaj towarzysze stawy rozmawiali z sobą długo z nayszczerszą otwartością. Koncert godzien był miejsca i słuchaczów: *Panie, Malibran, Lalande, Lablanche, Davide* i *Nourrit* śpiewali.

— Czytamy w *Kuryerze Francuzkim*:

P. Minister oświecenia publicznego przywrócił moc postanowień z 1820 i 1824, mających na celu oddalić uczniów, jeśli by należeli do towarzystw, lub jeśli by podpisywali się do jakiegokolwiek próby w znacznej liczbie. Oto jest samo ogłoszenie, które minister z tego powodu podał do *Monitora*:

„Postanowienie z dnia 5 lipca 1820 roku zabrania studentom, bądź iednegoż fakultetu, bądź różnych fakultetów iednego oddziału, bądź różnych fakultetów różnych oddziałów, tworzyć między sobą jakiekolwiek towarzystwa, oraz działać lub pisać we wspólném imieniu, iak gdyby składali związek lub stowarzyszenie, prawem uznane. W razie wykroczenia, rady akademickie postępują z wykraczającymi podług danej im instrukcyi i wymierzają karę, naznaczoną w artykułach 19 i 20 przepisów karności.

„Rozporządzenia te, bez których porządek, a następnie przykładanie się do nauk jest niepodobnem, ściśle będą przestrzegane. Minister

oświecenia publicznego przypomina ie uczaniom. Powinnością iego jest wykonywać ie; lecz zaufany jest, że ostrzeżenie to dostatecznem będzie dla przykładnej młodzieży, która nie da się uwieść namiętnym wpływom, które nic im nie obiecują na przyszłość.“

— Otrzymujemy wiadomości o P. *Michaud*, który odbywa przejażdżki w celu badań historycznych; wyjechał on dnia 5 grudnia ze *Smirny* do *St. Jean z Akry*, na brzegu *Truty*. Po zwiedzeniu *Jerozolimy* i innych miejsc, gdzie wypadł mu oznaczyć ważne punkta, odnoszące się do geografii krucyat, P. *Michaud* powróci przez *Alexandryę*. Ma tam stawić się u *Baszy*, któremu prace iego nad Wschodem są znaiome.

— Donoszą z *Algieru* pod dniem 27 grudnia: Wszystko idzie bardzo dobrze w Afryce. Dwa oddziały inżynierów i wielu oficerów siadło na fregacie *Armide*, która wypłynęła z *Algieru* dnia 25. Dowódzca batalionu inżynierów *Gay* i kapitan, *Lugan*, wsiadą tego wieczora na statek parowy *Sfinx* i popłyną do *Tunetu*, z posłami *Beia* tego miasta, na czele których znajduje się brat iego, człowiek powszechnie szacowany. Francuzi wiozą z sobą dwa działa górne na wyprawę z *Tunetu* przeciwko *Konstantynie*, gdzie chcą ustanowić, iako naczelnika kraju, nowego beia *Tunetańskiego*. Głównodowodzący dla okazania temu monarsze swojego zadowolenia, za dobre iego sprawowanie się, odieżdżającemu iego posłom, kazał towarzyszyć 25 muzykantom, którzy wkrótce powrócą do *Algieru*. Z *Konstantyny* wyprawa uda się do *Bony*, a potem do *Stora*, i nazad iadem powróci do *Algieru*.

— Utrzymują za rzecz pewną, iż Kardynałowie *Pacca* i *Gregorio*, są dwaj Xiążęta Kościoła, o których największe jest podobieństwo, iż zostaną wyniesieni na tron apostolski przez swoich towarzyszków. (*J.d.S.P.*)

OLBRZYM KANADYJSKI.

Modeste Malhoit, rodem z Kanady, stał się sławnym w Stanach Zjednoczonych, przez swoy kształt kolosalny i olbrzymi. Waży on 619 funtów; urody ma sześć stop, catery cale i pół, a obwodu ciała ma siedm stop, to jest więcej, niż grubość czterech ludzi zwyczajnych; każde iego udo ma nie mniej nad trzy stopy, catery cale i pół, grubości. Człowiek ten jest podobno największym na całej ziemi. Chociaż ma lat 64, i obciążony jest ciężarem swojego ciała, ma jednak wiele żywoci w swoich poruszeniach. Jeżeli przechadza się po pokoiu, krokisgo jest pewny i łatwy, ale podłoga zdaie się łamać pod iego ciężarem. Kiedy usiadzie na swoim szerokiem krześle, i gdy kędziory iego białych włosów spadają po iego ramionach, ma wtenczas minę zupełnie poważną; z postawy iego wydaie się zdrowie i zadowolenie. *Malhoit* oddycha bez trudności, może odbyć pół mili drogi bez zmordowania. Apetyt ma dobry, ale zbyteczny. Człowiek ten nadzwyczajny pochodzi z pierwszych kolonistów francuzkich, osiadłych w Kanadzie. Ojciec iego był arendarzem w *St-Jean*, niedaleko *Kwebeku*, miał pięć stop i 11 cali wzrostu. Był wprawdzie dosyć cienkim, ale żona iego była nie mniej grubą, iak syn. *Modest Malhoit*; przykładał się do ciesielstwa, i zyskał w nim dobrą opinią, iako rzemieślnik pracowity i rozróżny. Przy końcu swego terminowania, zbudował ze swoim bratem bryg, i żeglował przez lat ośm, potem zarząd nad brygiem oddał iednemu ze swych wnuków. Bryg popłynął do Europy, i odtąd już nie nie słychać ani o nim, ani o iego kapitanie. *Modest Malhoit* oddał się wówczas rolnictwu. Przez kilka lat ścigał on tylko uwagę w Stanach Zjednoczonych; ze swej urody i z nadzwyczajnej siły. Dzwigał on bez trudności ciężar od sześciu ow. t. Od 24go roku ciała iego codziennie przybywało, aż nareszcie przyszedł do wielkości potwornej, iakim go dziś widzą. *Malhoit* ma żonę i czworo dzieci w życiu. Jeden syn iego towarzyszy mu przy oka-

zywaniu iego osoby chcącym go widzieć. Syn jest miernego wzrostu i dobrze ukształcony; ale jedna iego siostra, mająca lat 20, zaślubiona w Kanadzie i matka pięciorga dzieci, waży około 300 funtów. (J.A.S.P.)

Wzwanie Medyków.

1 Kopia przedpisania P. Zarządzącego Ministerium spraw wewnętrznych pod dniem 12 terazniejszego stycznia za N. 94, do P. Cywilnego Gubernatora Wileńskiego.

Z przyczyny zachodzącej trudności zamieszczenia wakujących w niektórych guberniach miejsc, tak członków lekarskich Urzędów (Врачебных Управъ), iak i powiatowych medyków i z Nay wyższej rezolucyi, polecam Jaśnie Wielmożnemu Panu, uczynić niezwłocznie rozporządzenie, względem ogłoszenia wszystkim wolno praktykującym Lekarzom w Gubernii, zarządowi iego powierzonej, nie zechceci którzy z nich, zająć iakiegokolwiek z wakujących po medycznej części miejsc, w przyłączonej przy tém wiadomości wymienionych, na warunkach następujących:

1o. Wszystkim wolno praktykującym Medykom, którzy weyda w obowiązek etatowych medyków, naznacza się na ten raz pensyi po 1200 rub. assygn., dopóki w tey służbie zostać będą. Nadto przy wysyłaniu każdego na miejsce przeznaczenia, oprócz prohonów, wydano będzie, Lekarzom po 300, a Sztabs-lekarzom, Doktorom i innym, mającym Sztabs-oficerskie rangi, po 500 rubli.

2re. Mogą oni oświadczyć żądanie, weyść w stałą służbę, albo tylko na jeden rok.

3cie. Życzący zająć iakiegokolwiek z wymienionych na liście miejsc wakujących, obowiązani są przysyłać swoje odezwy do Ministerium spraw wewnętrznych, do zarządu Cywilnego Jenerała Sztabs-Doktora, przyłączając dokumenta o medycznych swych stopniach i wyrażając miejsca swego przebywania.

4te. W zdarzeniu objawienia życzenia kilku osob, zająć iedno i toż samo miejsce i przy równych ich prawach, zostanie ono dla tego, czyia odezwa przyydzie pierwiej do Ministerium. Zresztą życzący mogą w odezwach swoich wymienić i kilka miejsc z wyrażonych na liście.

5te. Termin przysyłania tych odezw naznacza się nie później, iak 15 dnia następującego miesiąca februarii.

Zgodno Sekretarz Dolński.

Wiadomość o znaydujących się teraz wakujących miejscach członków lekarskich urzędów i powiatowych medyków w Guberniach Imperyum.		
W Guberniach.		Liczba próżnych wakujących.
<i>Astrachański.</i>		
W Powiecie Astrachańskim . .	1	600 r.
<i>Wologodzkiej.</i>		
Akuszera przy lekarskim urzędzie	1	700
<i>W powiatach Welskim</i>		
— — Jareńskim	1	600
<i>Woroneżkiej.</i>		
— — Wiatyskim	1	500
<i>Wiatkiej.</i>		
— — Sarapulskim	1	600
— — Kotelnickim	1	600

<i>W Gruzji.</i>		
W Szekiński Zakaukaskiej prowincyi	1	500 si.
<i>Katuzkiej.</i>		
W powiecie Muzdryńskim	1	500
<i>Nowogorodzkiej.</i>		
Demiańskim	1	500
<i>Otoneckiej.</i>		
Akuszera przy lekarskiej Uprawie	1	700
<i>W powiatach Pudożskim</i>		
— — Powianickim	1	600
<i>Orenburskiej.</i>		
Operatora przy lekarskiej Uprawie	1	700
— — Wierskim	1	600
<i>Penzeńskiej.</i>		
— — Niżnielomowskim	1	500
<i>Permskiej.</i>		
Operatora przy lekarskim urzędzie	1	700
Akuszera	1	700
<i>W powiecie Czerdińskim</i>		
<i>Poltawskiej.</i>		
Akuszera przy lekarskim urzędzie	1	700
— — Mirhorodzkim	1	500
<i>Saratowskim.</i>		
— — Wotżańskim	1	500
— — Aktarskim	1	500
<i>Słobodzko-Ukraińskiej.</i>		
Akuszera przy lekarskim urzędzie	1	700
<i>Taurzyckiej.</i>		
— — Teodozyjskim	1	500
— — Fanagoryjskim	1	500
<i>Chersońskiej.</i>		
Akuszera przy lekarskim urzędzie	1	700

Zgodno Sekretarz Dolński.

P o ż y c z k a.

1 Podolska Izba Skarbowa obwieszcza: iż w Kamienieckim Powiatowym Podskarbstwie znayduie się w gotowiznie Pogalicyjskich kapitałnych summ, do Edukacyjnego Funduszu należących, 30,253 rubli 59 kop. srebr.; chcący wziąć ią na pożyczkę, z opłatą prawem ustanowionych po 6 procentów, ażeby się iawili do tey Izby z dostatecznymi ewikcyami, z majątku nieruchomego składającymi się.

Wyieżdżają za granicę.

1 Rodem z Hannoveru obywatel Andrzej Gan, rodem z Badeńska chemik Jan Janiton z żoną i małoletnim synem, i rodem z Kopenhegi Figlar Chrystian Chrystensen przybyli do miasta Wilna odprawiają się za granicę do Pruss.

Czasowy Policmeyster Korpusu Żandarmerii Podpółkownik Rutkowski.

P r z e d a ż.

2 W Mohilewskiej Magistraturze Powzechney Opieki, z powodu nieopłażenia przez obywatela Józefa Sakowicza długu, naznaczony został na sprzedaż majątek jego, położony w Powiecie Klimowickim, w folwarku Białymkamieniu dwornych 4, we wsiach: Dryszczewie 15 i Doroszkowie 25, w ogóle 44 duszy rewiżyjne płoł męzkiey, z należącą ziemią i dwornem zabudowaniem, oceniony 7,500 rub. jakie naznacza się terminy, o tém będzie obwieszczono osóbnio przez drukowane w gazetach ogłoszenia. Sekretarz M. Sofronowicz.

Kancelarzysta Rawicz-Rusiecki.

DODATEK

DODATEK NADZWYCZAYNY
DO GAZETY
KURYERA LITEWSKIEGO.

Wilno dnia 30 stycznia 1831 roku v. s.

ГЛАВНЫЙ ШТАБЪ
Дѣйствующей Арміи.

Ч А С Т Ь
Генераль-Квартир-
мейстера.

Въ Высокомазовецкѣ
на Маршѣ
28 генваря 1831.

N. 427.

Отдѣленіе 2.

Войски Дѣйствующей Арміи, 24 и 25го числа сего Генваря мѣсяца, на одиннадцати разныхъ пунктахъ вступили въ предѣлы Царства Польскаго. Жители онаго вездѣ вспрѣчаютъ нашу Армію дружелюбно и предлагаютъ всякаго рода продовольствіе, которое находимъ мы въ изобиліи. Силою взятые рекруты, при появленіи нашемъ, во многихъ мѣстахъ разбѣжались; оружіе, которое они вынуждены были принять, слагаютъ вездѣ добровольно. Во многихъ мѣстахъ, какъ по: въ Ломжѣ, Августовѣ, Высокомазовецкѣ, изгнанные непріятелемъ магазейны доспались въ руки наши. Доброе обращеніе нашихъ солдатъ раждаетъ довѣріе къ намъ, которое болѣе и болѣе утвердилось должно. Непріятеля, въ значущихъ силахъ, мы нигдѣ еще не открыли и потому Казаками захвачены только 8мъ Офицеровъ и нѣсколько солдатъ, которые единогласно обнаруживаютъ неудовольствіе противу нынѣшняго мятежнаго Правительсва. Много, весьма благомыслящихъ помѣщиковъ, живутъ спокойно въ своихъ имѣніяхъ и никакого участія не берутъ въ перешлихъ обстоятельствахъ Польши.

Сообщая Вашему Превосходительству таковыя благопріятныя извѣстія, по волѣ Гна Главнокомандующаго Арміею, покорнѣйше прошу Васъ, сдѣлать оныя извѣстными въ Губерніяхъ, подчиненныхъ Вашему Превосходительству.

Начальникъ Главнаго Штаба Арміи
Генераль-Адъютантъ Графъ Толъ.

SZTAB GŁÓWNY.
Działającej Armii.

W Y D Z I A Ł.
Generał-Kwatermistrza
w Wysokiem-Mazowieckiem.
na Marszu
28 Stycznia 1831.

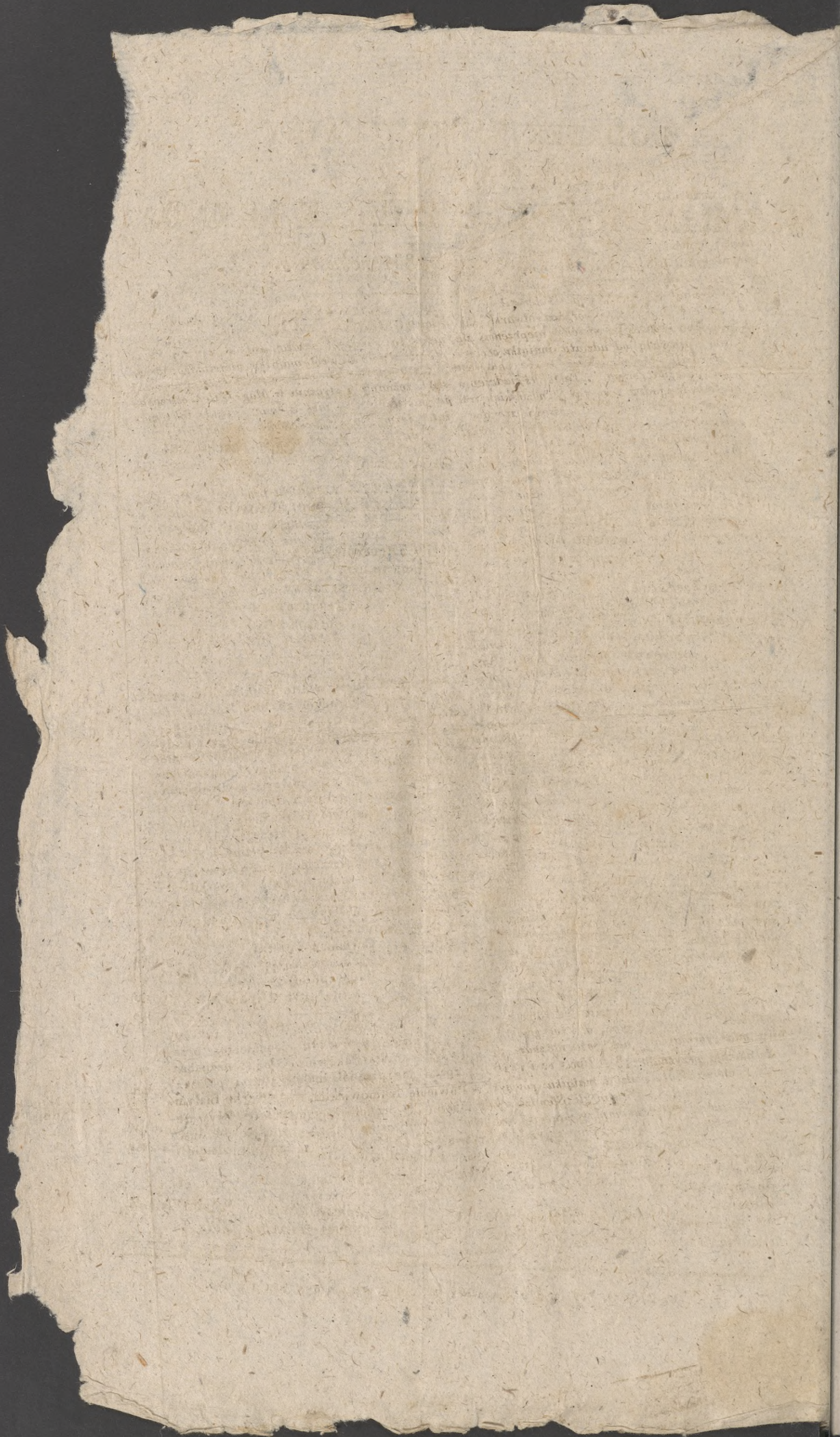
N. 427.

O D D Z I A Ł 2.

Woyska Działającej Armii, w dniach 24 i 25 teraźniejszego miesiąca stycznia; w jedenastu różnych punktach, weszły do granic Królestwa Polskiego. Mieszkańcy jego wszędzie spotykają naszą Armią przyjaźielskim sposobem i ofiarują wszelkiego rodzaju żywność, którą znajdujemy w obfitości. Siłą wzięci rekruci, za ukazaniem się naszym, po wielu się miejscach rozbiegli; broń, którą oni wziąć byli przymuszeni, wszędzie dobrowolnie składają. W wielu miejscach, iakoto: w Łomży, Augustowie, Wysokiem-Mazowieckiem, przygotowane przez nieprzyjaciela magazyny, dostały się w ręce nasze. Dobre obeyście się naszych żołnierzy rodzi ku nam ufność, która coraz więcej a więcej ustalić się powinna. Nieprzyjaciela w znaczniejszych siłach nigdzieśmy jeszcze nie odkryli, i dla tego, przez Kozaków i kilku żołnierzy, którzy iednogłośnie okazują niechęć przeciwko teraźniejszemu buntowniczemu Rządowi. Wiele, bardzo dobrze myślących obywateli, żyją spokojnie w swoich majątkach i żadnego nie biorą uczestnictwa w teraźniejszych okolicznościach Polski.

Kommunikując Jaśnie Wielmożnemu Panu te przyjemne wiadomości, z woli P. Główno-Dowodzącego Armiją, najpokorniej proszę Go, uczynić je wiadomemi w Guberniach, Jaśnie Wielmożnemu Panu podlegających.

Naczelnik Głównego Sztabu Armii
Generał-Adjutant Hrabia Tol.

DODATEK NADZWYCZAYNY
DO GAZETY
KURYERA LITEWSKIEGO.

Wilno dnia 30 stycznia 1831 roku v. s.

ГЛАВНЫЙ ШТАБЪ
Дѣйствующей Арміи.

Ч А С Т Ь
Генераль-Квартир-
мейстера.

Въ Высокомазовецкѣ
на Маршѣ
28 генваря 1831.

N. 427.

Отдѣленіе 2.

Войски Дѣйствующей Арміи, 24 и 25го числа сего Генваря мѣсяца, на одиннадцати разныхъ пунктахъ вступили въ предѣлы Царства Польскаго. Жители онаго вездѣ вспрѣчаютъ нашу Армію дружелюбно и предлагаютъ всякаго рода продовольствіе, которое находимъ мы въ изобиліи. Силою взятые рекруты, при появленіи нашемъ, во многихъ мѣстахъ разбѣжались; оружіе, которое они вынуждены были принять, слагаютъ вездѣ добровольно. Во многихъ мѣстахъ, какъ по: въ Ломжѣ, Августовѣ, Высокомазовецкѣ, изгнанные непріятелемъ магазейны доспались въ руки наши. Доброе обращеніе нашихъ солдатъ раждаетъ довѣріе къ намъ, которое болѣе и болѣе утвердилось должно. Непріятеля, въ значущихъ силахъ, мы нигдѣ еще не открыли и потому Казаками захвачены только 8мъ Офицеровъ и нѣсколько солдатъ, которые единогласно обнаруживаютъ неудовольствіе противу нынѣшняго мятежнаго Правительсва. Много, весьма благомыслящихъ помѣщиковъ, живутъ спокойно въ своихъ имѣніяхъ и никакого участія не берутъ въ перешедшихъ обстоятельствахъ Польши.

Сообщая Вашему Превосходительству таковыя благопріятныя извѣстія, по волѣ Гна Главнокомандующаго Арміею, покорнѣйше прошу Васъ, сдѣлать оныя извѣстными въ Губерніяхъ, подчиненныхъ Вашему Превосходительству.

Начальникъ Главнаго Штаба Арміи
Генераль-Адъютантъ Графъ Толъ.

SZTAB GŁÓWNY.
Działającej Armii.

W Y D Z I A Ł.
Generał-Kwatermistrza
w Wysokiem-Mazowieckiem.
na Marszu
28 Stycznia 1831.

N. 427.

O D D Z I A Ł 2.

Woyska Działającej Armii, w dniach 24 i 25 teraźniejszego miesiąca stycznia; w jedenastu różnych punktach, weszły do granic Królestwa Polskiego. Mieszkańcy jego wszędzie spotykają naszą Armią przyjaźielskim sposobem i ofiarują wszelkiego rodzaju żywność, którą znajdujemy w obfitości. Siłą wzięci rekruci, za ukazaniem się naszym, po wielu się miejscach rozbiegli; broń, którą oni wziąć byli przymuszeni, wszędzie dobrowolnie składają. W wielu miejscach, iakoto: w Łomży, Augustowie, Wysokiem-Mazowieckiem, przygotowane przez nieprzyjaciela magazyny, dostały się w ręce nasze. Dobre obeyście się naszych żołnierzy rodzi ku nam ufność, która coraz więcej a więcej ustalić się powinna. Nieprzyjaciela w znaczniejszych siłach nigdzieśmy jeszcze nie odkryli, i dla tego, przez Kozaków i kilku żołnierzy, którzy iednogłośnie okazują niechęć przeciwko teraźniejszemu buntowniczemu Rządowi. Wiele, bardzo dobrze myślących obywateli, żyją spokojnie w swoich majątkach i żadnego nie biorą uczestnictwa w teraźniejszych okolicznościach Polski.

Kommunikując Jaśnie Wielmożnemu Panu te przyjemne wiadomości, z woli P. Główno-Dowodzącego Armiją, najpokorniej proszę Go, uczynić je wiadomemi w Guberniach, Jaśnie Wielmożnemu Panu podlegających.

Naczelnik Głównego Sztabu Armii
Generał-Adjutant Hrabia Tol.

